37022 Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2027)

Nr. 25 **Brief van de** minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 oktober 2026

Met deze brief informeer ik u over de voortgang van de uitvoering van de aangenomen motie van het lid Vermeer (Kamerstuk 36 915, nr. 26), ingediend bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2026 op 23 april 2026. Deze motie verzoekt het kabinet om samen met de betreffende sectoren bij het Belastingplan tot een voorstel te komen voor monitoring van alle verkoopbeperkende maatregelen die bijdragen aan het vergroten van grenseffecten, zoals accijns of btw.

Nader onderzoek grenseffecten

Afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor grenseffecten. In dit kader is een flink aantal afzonderlijke, waardevolle onderzoeken gedaan door verschillende instanties en onderzoeksbureaus. Enerzijds waren deze onderzoeken gericht op de impact van specifieke (fiscale) maatregelen, anderzijds werd breder gekeken naar grensoverschrijdende koopstromen of de achtergrond daarvan. De roep om totaalbeeld van de grenseffecten is afgelopen jaren toegenomen. Het kabinet stelt in lijn daarmee voor om een meer integraal onderzoek uit te laten voeren dat voortbouwt op al het reeds gedane onderzoek om zo een completer beeld te kunnen schetsen. Dat onderzoek zal de volgende elementen bevatten, deels voortbouwend op eerdere onderzoeken:

1. *Een beeld van de grensoverschrijdende koopstromen*; sinds 2019 heeft Ipsos in opdracht van provincies vijf koopstromenonderzoeken uitgevoerd over verschillende grensregio's. In deze onderzoeken naar het koopgedrag van consumenten, met name naar de plekken waar consumenten hun dagelijkse en niet-dagelijkse aankopen doen, worden grenseffecten belicht aan de hand van koopstromen. Deze koopstromen kunnen grensoverschrijdend zijn, zowel van Nederland naar onze buurlanden als andersom.
2. *Economische ontwikkeling in grensregio's* in vergelijking met het binnenland, op basis van CBS-informatie kunnen de verschillen in kaart worden gebracht.
3. *Overzichten van prijsverschillen en belastingverschillen* van een aantal nader te definiëren producten. Hierbij gaat het om productinformatie zoals beschikbaar bij bijvoorbeeld het CBS. Ook de ACM doet onderzoek[1] naar prijsverschillen van levensmiddelen ten opzichte van andere landen.

[1] Marktonderzoek prijzen van levensmiddelen | ACM

4. *Grenseffecten als gevolg van beleidsmaatregelen* zoals de verhogingen en verlagingen van de brandstofaccijns, tabaksaccijns en alcoholaccijns. Het ministerie van Financiën heeft de verschillen in consumptie tussen grensregio's in het binnenland hiervoor onderzocht in verschillende onderzoeken.
5. *Onderzoeken naar pintransacties voor bijv. brandstofuitgaven*. Er zijn verschillende onderzoeken gedaan naar brandstofuitgaven van huishoudens in de grensregio op basis van pintransacties.

Dit najaar zal ik aan de slag gaan met de verdere opzet en afbakening voor het integrale onderzoek. Vooruitlopend daarop is de afgelopen maanden een oriënterend literatuuronderzoek uitgevoerd naar onderzoeken die recent gepubliceerd zijn of gaan worden over grenseffecten. Daarnaast zijn er contacten geweest tussen het ministerie van Financiën en diverse stakeholders en heeft het ministerie van Financiën een onderzoek uitgevoerd naar de grenseffecten van de verhoogde brandstofaccijns per 2026. U ontvangt dit onderzoek later dit jaar.

Naast dit bredere onderzoek geeft het kabinet invulling aan de motie door de grenseffecten van nieuwe fiscale maatregelen gericht te monitoren. Monitoren houdt in dat we onderzoek doen naar de gevolgen van belastingwijzigingen. Dat kan beleidsmatig relevante informatie opleveren die bruikbaar is voor toekomstig beleid. Er zullen verschillende maatregelen uit dit Belastingplan worden gemonitord: de indexatie van de alcoholaccijns, de brandstofaccijnstarieven en de verlaging van de vliegbelasting. Daarnaast wordt de verhoging van de btw op logies gemonitord. Het ligt in de rede om in de toekomst ook de belasting op nieuwe tabaksproducten (zoals e-sigaretten), de invoering van de suikerbelasting en aanpassingen bij de verbruiksbelasting op alcoholvrije dranken te monitoren. Met deze combinatie van een integraal onderzoek naar bestaande grenseffecten en gerichte monitoring van nieuwe fiscale maatregelen geeft het kabinet uitvoering aan de motie-Vermeer.

Tot slot zet het kabinet zich ook in Europees verband in om toe te werken naar een acceptabel niveau van aankopen over de grens, wat hoort bij het hebben van een interne markt met vrij verkeer van personen, goederen en diensten. Waar verschillen in belastinggrondslagen en -tarieven tussen lidstaten leiden tot grote grenseffecten, kan Europese samenwerking bijdragen aan het verkleinen daarvan. U kunt hierbij denken aan de lopende onderhandelingen over de Richtlijn tabaksaccijns.

De staatssecretaris van Financiën
E. Eerenberg